

ABONAMENTUL :

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.
 Pe un an 36 Lei = 72 Cor.
 Pe un an 18 Lei = 36 Cor.
 Dacă unii anumiți o dată
 25 bani sau 50 lli.
 Adresa p. oraș și în-
 scrierilor Nr. 700.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinyi numărul 1 a
 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxează după tarife.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPĂOIAZĂ.

Principiul muncii.

Una din părțile cele mai edificatoare și mai impresionante din expozeul dlui ministru Vasile Goldiș, a fost aceea unde dsa a pus în lumină covârșitoarea importanță a principiului muncii, ce trebuie să existe la baza unui stat modern, sănătos organizat și mai ales atunci când munca apare aproape ca singura forță constructivă pe ruinele lăsate de război.

Atuncea când sentimentul credinței înțeleasă în sensul cel mai larg al cuvântului stăpânește pe membrii unei societăți și implicit deci, atuncea când această societate răstrânge în toate acțiunile sale înțelegerea profundă a principiilor morale, ideea de muncă se impune dela sine ca un corolar indispensabil.

Căci, în adevăr, ce este munca altceva decât exteriorizarea necesară a credinței în propriile sale forțe și idei și exprimarea în afară a principiului de o neîndoelnică superioritate morală că membrii unei societăți nu pot fi folositori acesteia și tutulor semenilor lor, decât numai dezvoltând o continuă și rodnică activitate.

Fiecare individ este dator să muncească în proporție cu puterile și cu ocupațiunea sa, adăugând partea lui de muncă, de pricepere și de activitate la munca celorlalți, în folosul binelui obștesc.

Ideala unei societăți perfect organizate, este ca în sânul ei, în toate direcțiunile spiritului omenesc, în artă ca și în literatură, în domeniul ideilor ca și în domeniul aplicațiilor practice să domnească o activitate neîntreruptă, dându-se principiului muncii cea mai înaltă consacrare.

Orice șovăire constituie o lașitate, orice dare înapoi o crimă și o dezertare dela datorile cetățenești.

Războiul a dat cu câteva decenii omenirea înapoi, din cauza pierderilor de oameni și a imposibilității de a se crea material.

Pentru a se repara neajunsurile suferite și a înlesni reînnoirea la normal, este nevoie de o muncă neobosită și titanică și din punctul acesta de vedere problema se pune cu o mare multă seriozitate încă pentru națiunile mai mici.

O înfrigurare explicabilă înfioară întreaga Europă, străbătând până dincolo de ocean.

Omenirea se pregătește pentru marea operă de prefacere totală la care o condamnă împrejurările prin care trece cum și nouile condiții de viață.

Invinși ca și învingători își adună toate forțele și și canalizează toate energiile, căutând să nu rămâne nimic neexploatat din tot ceea ce constituie geniul lor național.

Și atunci se pune întrebarea: oare când toate națiunile tind să se transforme într-o uzină colosală, în care or ce cetățean este un servitor zelos al principiului muncii, este cu putință ca România glorioasă și întregită să rămâne singură nepăsătoare, cu mâinile încrucișate pe pieptul care a primit fără să se îngrozească cele mai cumplite lovituri ale destinului?

Răspunsul la această întrebare, avem convingerea că îl găsim în fraza lapidar formulată de d. ministru Vasile Goldiș, prin care spune că va trebui să consacram principiul muncii ca măsurătoare a valorilor morale.

Trebuie să recunoaștem, că economistul de renume mondială, care este Hoover, a formulat un mare adevăr atunci când a spus

că în conformitate cu nouile condițiuni de trai și cu nouile criterii de viață ale națiunilor, fie care va obține de aici înainte echivalentul, în bunuri, al muncii ce va fi depus.

Fiecare va munci pentru sine, muncind în același timp pentru restul națiunii.

Din formularea acestui adevăr economic și a acestui principiu de dreptate, reese că noua alcătuire socială, pe baza principiului muncii, nu poate să admită energii latente și forțe neutilizate.

Aceia cari nu vor voi să aprecieze binefacerile muncii vor fi socotiți drept inutili și vor suferi consecințele dezaastroase ale neactivității lor.

Pentru a înlesni însă pătrunderea principiului muncii în mod cât mai larg în straturile populare — și lucrul acesta a fost imperios accentuat de d. ministru Goldiș — va fi nevoie de-o întreagă serie de instituțiuni nouă, cari să fie niște adevărate sanctuare de unde munca să iasă înobilată și admirabil înțeleasă în scopul și esența ei.

Acestor instituții le va reveni sarcina să creeze o nouă concepțiune de viață pe care împărțind o în jurul lor, s'o facă să devie o atracție și un îndemn.

Munca însă oricât de intensivă ar fi ea, nu poate să meargă singură.

Însotitoarea ei, a spus d. ministru Goldiș, trebuie să fie crușarea și economizarea forțelor și la aceasta nu se poate ajunge decât creându-se instituții speciale, asociații, societăți de consum, cooperative, toate formele și toate sistemele în fine ale științei economice moderne, așa cum ea a fost complectată cu necesitățile impuse de război.

Economisirea sistematică și rațională a forțelor va face munca mai plăcută și ușoară, iar scopul și necesitatea muncii vor deveni mai accesibile marelui mase a muncitorimei, dela a căreia energie — nesecată așa după cum o cunoaștem noi — se așteaptă așezarea pe baze solide a României întregite.

Din considerațiile făcute până acuma, reese că principiul muncii nu va putea să aibă valoarea lui adevărată și nu va reuși să dobândească înfățișarea unei forțe călăuzitoare, decât numai prin crearea de instituții culturale cât mai complete și mai vaste, unde să se formeze conștiința și inteligența, două izvoare de neînfrântă energii.

Din frecuentarea neîncetată a instituțiilor de cultură, dia contactul neîntrerupt cu un studiu totdeauna în mers și dornic de necunoscut, vor lua naștere credința, solidaritatea în răspundere și disciplina în idei, din care va răsări în cele din urmă ca o floare rară și bogată, munca sub diferitele și multiplele ei forme, munca inteligentă și convinsă ce trebuie să fie privită ca unica țintă a existenței omenesti.

Alex. Anestin.

Serbările studenției basarabene.

Iași, 5. — *Studențimea basarabeană dela universitatea din Iași, a organizat o mare petrecere națională. S'a jucat o piesă a lui Vasile Alexandri, s'a ținut o conferință instructivă pentru popor, — iar la urmă au fost executate jocurile noastre naționale.*

În tot timpul serbării cei de față au vorbit numai românește.

Plecarea ofițerilor ruși din România.

București. — *În urma ordinului circular dat de guvern ca toți ofițerii ruși refugiați în România să se anunțe, pentru a fi repatriați în Rusia, — majoritatea acestora a sosit la Galați. De aici vor fi imbarcați, pentru a se prezenta în timpul cel mai scurt la cartierul generalului Denikin, în serviciul cărui vor intra cu însuflețire toți.*

Un comunicat oficial.

Din partea guvernului s'a primit următorul comunicat:

»O publicitate regretabilă și suspectă a fost dată prin radiograme și presa străină, unei așa zise scrisori de renunțare la drepturile sale de Moștenitor al Tronului, adresată de A. S. R. Principele Carol, M. S. Regelui.

Ori care ar fi autenticitatea textului publicat și ori care ar fi împrejurările în care scrisoarea a putut fi dată publicității, orice concluziune temeinică este prematură înainte de a se fi statuat de cei în drept, adică de M. S. Regele și guvernul țării asupra urmării și sancțiunilor cuvenite unui act de o deosebită importanță, întrucât el ar fi expresiunea reală și directă a unei voințe libere.

Astăzi A. S. R. Principele Carol comandă regimentul său pe frontul Tisei și în această comandă pe care o deține pe temelul înaltei sale situațiuni, unica sa preocupățiune este îndeplinirea îndatoririlor sale ostășești.

În fața comunicatului acesta oficial, pe care îl așteptam dealminteri cu o nespusă nerăbdare, nu ne putem opri să nu facem o serie de reflexii, cu părerea de rău că ele nu vor avea darul să fie favorabile cător-va dintre conrați.

Că toate ziarele celelalte am primit și noi știrea cu privire la principele moștenitor al tronului, și cu toate că această știre venea dela un izvor ce se presupune că trece prin severitățile cenzurii, am crezut că este o datorie patriotică și o formă a respectului ce datorăm cu toții Dinastiei, să nu o aducem prin coloanele ziarului la cunoștința publicului cititor.

Sunt unele chestiuni în privința cărora trebuie să se renunțe la tentația de a le da publicității, oricât de senzaționale ar părea prin ele însăși, și aceasta grație unui sentiment de delicatețe explicabilă și din scrupulul de a nu crea confuziuni.

O chestiune atât de delicată și serioasă ca aceea care ne preocupă azi, nu trebuia să apară în nici un ziar, indiferent de sursa din care ea ar fi venit și or cât ar fi făcut ea ocolul presei din străinătate.

O atitudine de rezervă și de tact ar fi fost aceea în baza căreia s'ar fi așteptat — or cât ne-ar fi interesat chestiunea de aproape — ca un comunicat oficial, să lămurească publicului adevărata situație:

Am fost totdeauna adversarii hotărâți ai curiozității deplasate și ai indiscrețiilor bolnăvicioase.

Am fost întotdeauna adversarii al sistemului cenzurii, dar partizani ai convingerii că un ziar trebuie să știe să se cenzureze singur, pentru că altfel legitimăm dreptul de existență al unei măsuri coercitive, ce din nenorocire reușește adesea să și impue logica și necesitatea ei.

Ar fi de dorit, ca cel puțin de rândul acesta, lecțiunea să dea roade, făcând să se formeze convingerea că pe deasupra intereselor comune sunt și alte interese de un ordin mai înalt.

REVISTA PRESEI.

Cu privire la clauzele convenției impuse României „Viitorul” scrie:

Nu putem primi, fără titlu de reciprocitate, nici o clauză care închizând pentru români frontierele economice ale marilor puteri, deschide în schimb ogorul național al moșiei strămoșești tuturor poftelor de peste hotare. Nu ne putem preschimba țara într-un bulevard comercial pentru „tranzitul persoanelor, mărfurilor, vaselor, trăsurilor, vagoanelor și curierilor poștali” ai celorlalte state obligându-ne în același timp a le acorda pe deasupra și „un tratament cel puțin tot așa de favorabil, ca acel de care se bucură românii”. N'am avea nimic de obiectat împotriva acestei măsuri, dacă ea ar fi generală și cu titlu de reciprocitate, aplicată de o parte și celor mari și celor mici. Ea însă nu e decât o stipulație unilaterală, în dosul căreia — după cum afirmă marele ziar „Le Temps” — se ascund anumite scopuri de acaparare a petrolului nostru.

Nu putem accepta ca să ni se dicteze tariful și să ni se ordone traficul, măsuri care nu numai că știrbesc suveranitatea noastră politică și economică, dar amenință tot deodată comerțul și dezvoltarea noastră viitoare. Nu putem renunța la dreptul nostru de a hotărî taxele vamale care să ne ocrotească munca și averea, după cum nu putem admite abdicarea dela orice control poștal, telegrafic și telefonic care ar periclită existența statului și apărarea națională. Nici un român nu poate înțelege aderarea fără discuție la osânda unei robii economice și politice care va face din România, aliată și victorioasă, o colonie a ambițiilor și intereselor celor mari.

Dacă pumnul brutal al lui Bismarck n'a izbutit să înlănțue neatrănarea Micii Români din 1877-78, cu atât mai vătos astăzi, după Oltuz, Mărășești și Budapesta, după înscrierea dreptului, a onoarei și a libertății pe frontispiciul noii umanități, reînvierea vremelnică a forței și a arbitrajului nu va putea reduce neamul românesc reintregit la o dependență care i-ar diminua prestigiul, i-ar îngădi neatrănarea și i-ar face imposibilă menirea sa civilizatoare în lume.

Colecta pentru

biserica Mărășești *)

Colecta dlui Stefan Leucuția,	
preot, Șimandul-de-sus	cor. 194.-
Suma din urmă	cor. 9978.54
Total: cor. 10,172.54	

*) În nrul 102, s'a strecurat o greșală de tipar. În loc de Alexandru Todea să se citească: Alexandru Tolea.

Impotriva colportorilor de știri.

Extras din Ordonanța Nr. 21 și 25.

1. Vor fi considerați ca infractori:

a) acei cari, fără rea credință, prin localuri publice, gări, trenari, pe străzi etc. vor comunica, colporta, comenta în orice chip știri, fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de război, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de prețori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, să aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timpul război.

INFORMAȚII.

— D. dr Sever, consilierul afacerilor Transilvaniei pe lângă ministerul de finanțe, a plecat ieri, în fruntea unei delegațiuni speciale de finanțe, la Paris. Rezolvirea chestiunii financiare române, necesitează probabil două sau trei săptămâni.

— „Viitorul” publică următoarele: Ziarele publică o notă a Consiliului suprem interaliat, despre care se spune că s'ar fi trimis guvernului român.

Putem să afirmăm că o asemenea notă n'a fost primită nici de guvernul român nici de către legațiunile aliate de la București.

— M. S. Regele a primit din partea regelui Suediei o scrisoare prin care-l face cunoscut căsătoria nepoatei sale A. S. R. principesa Margareta-Sofia-Luiza-Ingelborg cu A. S. R. principele Axel-Christian-Georg Danemarca.

— Duminecă s'au terminat la parcul Carol I., concursurile de Fot-ball pentru cupa „Sindicatului ziaristilor”.

— Citim în Dacia:

Ministerul de finanțe a luat dispoziția ca puterea legii generale a vămilor a tarifelor vamale și a legii înmărcării obiectelor fabricate din metal prețios, în vigoare în România, să se întindă și în țările unite.

— Primul ministru sârb Davidovici a oferit câte un portofoliu partidelor radical-catolic și sloven-catolic ceea ce probează că se urmărește o apropiere cu Vaticanul.

— Lucrările pentru unificarea măsurilor și greutăților pentru toate provinciile României întregite, sunt pe sfârșite și peste câteva zile va apărea decretul lege.

— Nobilimea germană a intervenit pe lângă regii Spaniei, Danemarcei, Suediei, și Norvegiei în sensul ca acestia să împiedece judecarea excaiserului.

— Trofee aduse de pe frontul Tisei, au fost expuse la statura lui Mihailu Viteazul în capitală.

Ziarele bucureștene spun că în jurul statuei se adună zilnic un public numeros venit să vadă trofee.

— Preoțimea de toate treptele din dieceza Caransebeșului ca secție a Asociațiunii clerului ortodox român de dincoace de Carpați „Andrei Șaguna” a fost convocată în adunare generală pe ziua de 3-16 Septembrie în Lugoj.

Cu acel prilej la ordinea zilei au fost următoarele:

1. Sfânta Liturgie cu chemarea Duhului sfânt și predică; 2) cuvântul de deschidere al președintelui; 3) raport despre hotărârile Congresului preoțesc dela Sibiu; 4) raport despre întreaga organizație a Asociațiunii „Andrei Șaguna” a clerului nostru pe baza statutelor a regulamentului și a statutelor „Casei culturale”; 5) înscrierea de membri ai „Asociațiunii” și încasarea taxelor anuale, cum și a contribuțiilor benevole, la fondul propagandei religioase; 6) alegerea de cinci membri întregitori ai comitetului secției (constituirea secției); 7) organizarea secției Caransebeș în despărțăminte după protopresbiterate; 8) ținuta politică a preoțimei pe viitor.

— Biroul presei polone, anunță că un important eveniment economic militar și politic, faptul, că la Varșovia s'a înființat o societate pe acțiuni, cu bani de-ai antantei, în suma de 40 milioane franci. În această nouă fabrică vor lucra 2000 de oameni.

— În ședința de ieri a senatului american senatorul Verna, a rostit un discurs, apărând drepturile Italiei în chestiunea Fiume.

— La serbarea organizată de divizia 21 pentru seara de 6 Septembrie a. c. din cauza micimii localului, vor putea lua parte numai persoanele care vor fi primit invitații. Serata va avea un caracter pur românesc.

— Intre guvernul englez și german s'a încheiat un acord, în înțelesul căruia Germania se obligă să furnizeze Angliei, până la finele acestei luni 22,000 kgr. potasiu.

— „Cercul de cultură și propagandă națională” din vechiul regat a organizat în Banat un ciclu de conferințe în memoria generalului Dragalina.

Până acum acest cerc a ținut conferințe la Băile Herculane și la Caransebeș, iar Duminecă 7 Sept. st. n. va ține în sala Concordia din Lugoj.

Beneficiul realizat de pe urma acestor conferințe este destinat mării fondului pentru „Monumentul Dragalina” ce se va ridica la T-Severin.

— Ziarul „Dayl Mail”, anunță, că operațiunile de ridicare a vapoarelor scufundate de submarine, au avut până acum ca rezultat aflarea a 140 vapoare în valoare de un miliard funți sterlingi.

Domnii acționari ai Băncii Centrale pentru Industrie și Comerț s. p. a. cu sediul în Sibiu, sunt rugați din nou să plătească ratele restante la acții, cum și rata a III-a care e scadentă în 1 Septembrie a. c. ca să se poată emite acțiunile semnate. Pentru ratele nesolvite la timp se vor socoti 6% interese de întârziere. Ba 406-3 Direcțiunea.

Telegrame diverse.

Repatrierea prizonierilor germani din Franța.

Paris, 5. — Eri a sosit în Colonia, primul transport de prizonieri germani, din la-gărul din Calais.

Dela Varșovia la Roma.

Varșovia 5. Cei doi aviatori italieni sosiți din Roma, după două zile de odihnă, au luat drumul înapoi spre Roma, ducând cu ei scrisorile lui Paderevsky pentru d. ministru președinte al Italiei, Nitti.

Apusul spartachiștilor din Germania.

Berlin 5. Cedând presiunii comandantului suprem german, precum și dorinței conferinței de pace, guvernul german a luat cele mai severe măsuri în contra spartachiștilor. Au fost interzise cu asprime orice fel de întruniri spartachiiste. Arestarea șefilor spartachiști continuă.

Măsuri cu privire la bunurile socializate de bolșevici.

București 5. — În teritoriile ocupate de armatele lui Denikin, toate bunurile socializate de bolșevici vor fi redade în întregime proprietarilor vechi.

Teama bolșevicilor ruși.

Helsingfort 5. — Ziarele din Rusia bolșevistă scriu cu multă îngrijorare despre armata română, care se află acum complex liberă pe vechiul front de apus. Văzându-se amenințată serios de Denikin și Petliura, și nefiind exclusă o acțiune a Antantei și în special a României, presa bolșevistă sfătuște pe Lenin, să încheie pace cu România.

Românii, caută casă bine mobilată, în cererea, tru. Eventual, penziune. Oferte la redacția ziarului sub „ROMAN”.

TELEGRAME.

Manifestații politice la Budapesta.

Budapesta 5. *Decând armata română s-a rezervat dreptul de-o menține ordinea și liniștea, asigurând însă locuitorilor puțința de ași aranja singuri afacerile în politica internă, manifestațiunile de stradă se fin lanț deoarece mulțimea dorește să-și manifeste nemulțumirea față de unele persoane politice.*

Noul guvern maghiar din Budapesta.

Budapesta 5. — *Tratatul pentru formarea noului guvern maghiar merg aneozios.*

Partidul socialdemocrat nu vrea să audă de un guvern, în care socialiștii nu sunt în majoritate absolută. Partidele civile la rândul lor pretind un guvern, în care toate partidele civile să fie proporțional reprezentate.

Știrile ultime ne îndreptățesc însă să credem că s'a și format un guvern de coaliție, în care partidele vor fi proporțional reprezentate.

Se susține ca un fapt împlinit întrarea în noul guvern a foștilor miniștri Vilhelm Házsonyi și Martin Lovász. Lista noului guvern va fi publicată probabil până Sâmbătă 6 Septembrie.

Cum se purifică Ungaria de bolșevism.

Budapesta 5. — *Regimul comunist, răsturnat prin armata română, a devenit atât de odios în ultimul timp populației maghiare, încât aceasta nu pierde nici o ocaziune de-a denunța pe toți aceia cari au avut vr'un rol în acel regim de teroare.*

Din inițiativa proprie a locuitorilor s'au format grupuri de detectivi, cari urmăresc pe culpabili. Bănele bolșeviste refugiate în păduri de-asemena sunt urmărite.

Recunoștința sinceră a populației eliberate nu întârzie a fi manifestată față de armata noastră, nu numai pentru sacrificiile făcute de aceasta pentru isgonirea și suprimarea bolșevicilor, ci și pentru concursul ce înțelege să dea la strângerea recoltei și alimentarea copiilor orfani și lipsiți de mijloc.

Așa de exemplu, comuna Rákospalota, a trimis o deputațiune la comandamentul Regimentului care staționează acolo, mulțumindu-i pentru dragostea și generozitatea cu care îngrijește de cei 250 copii orfani, aflați în localitate.

Ex-arhiducele Iosif din nou în politică.

Budapesta, 5. — *Exarhiducele Iosif, deși declarase că se retrage din politică, în timpul din urmă a atras din nou asupra sa atenția cercurilor politice. Exarhiducele ia parte, în urma deplinei libertăți politice asigurată prin armata română, la toate convorbirile politice.*

Bulgaria la conferința de pace.

București 5. *Consilul suprem va examina Marți tratatul cu Bulgaria. Printr'un articol special, Bulgaria este angajată să accepte hotărârea marilor puteri relativ la Tracia. Nu se cunoaște încă proiectul, conform căruia se intenționează rezolvirea chestiunii litoralului Mării egee.*

Persoane aproape de bărbății politici bulgari din Paris, susțin, că Bulgaria va pretinde recunoașterea granițelor sale fixate în tratatul dela București în anul 1913, cu o mică retificare în favoarea sa (?) a graniței dinspre Marea Neagră. Se poate însă întâmpla, cu grija acestor probleme, să se lase în seama României și Bulgariei.

Viitorul" afirmă în această chestiune, că procedând în acest fel, litigiul româno-bulgar este numai pe jumătate rezolvat.

Viitorul" adaugă că se procedează astfel de oarece la Paris se caută să se găsească convingerile și răspunderile soluțiilor întregi.

Armata română nu va trece Nistrul.

București, 5. — *În mod oficial se desminte știrea răspândită de presa britanică, că armata română va trece Nistrul, pentru ca să pregătească ofensiva contra bolșevicilor ruși, alături de acțiunea generalului Denikin. De altfel nici conferința de pace însăși nu a cerut României să colaboreze dincolo de Nistru.*

Rezolvirea chestiunii Austriei.

București, 5. — *Din Lion se anunță, că s'a înmănat azi tratatul de pace, delegatului Austriei, ministrul Renner.*

Ziarele italiene, unanim prevăd criza ministerială ce va urma în zilele acestea în Austria, unde puterea întreagă va trece în mâinile socialiștilor, fie creștini, fie extremiști, dar în frunte cu Friederic Adler.

Reprezentanții țării Austriei germane, protestează de acum împotriva tratatului și a ciuntirii teritoriale.

Friederic Adler a dus o campanie intensivă, în contra atitudinii conferinței din Paris. Într'o adunare a muncitorilor ținută eri la Viena, Adler a declarat, că acest războiu, despre care se spune că a fost purtat pentru a îndrepta o greșală ce s'a făcut mai înainte față de Lorena și Alsacia, a avut totuși ca rezultat crearea mai multor Lorene și Alsacii din fosta Austrie.

Repatrierea întregii armate americane din Europa.

New-York 4. *Gavernul statelor din America de Nord, a ordonat repatrierea tuturor contingentelor americane, cari se mai află în Europa. Întrucât totuși va fi nevoie de prezența armatei americane, aceasta va fi înlocuită prin voluntari americani.*

Tratat secret între Anglia și guvernul Colceag.

București 5. *Un ziar din Geneva a publicat un tratat secret, încheat între Anglia și guvernul Rusiei de nord. În acest tratat Anglia se obligă să stea cu toate mijloacele în ajutorul acestui guvern, în lupta lui contra bolșevicilor, sprijinind pe Colceag, în scopul ocupării Petrogradului cu munițiuni, tunuri și avioane.*

Anglia se mai obligă să intervieve pe lângă guvernul Germaniei, să faciliteze reînțoararea în Rusia a tuturor prizonierilor ruși din Germania. Anglia va aproviziona regiunile eliberate de sub bolșevici și va acorda noului guvern un credit de un miliard de ruble, pentru cumpărarea de mașini și materii brute, necesare industriei rusești.

La rândul său Rusia, va recunoaște interesele separate ale Angliei în ținuturile baltice, declarându-se îndată după ocuparea Petrogradului că este desinteresată în chestiunea baltică.

Se vor recunoaște în întregime toate tratatele secrete încheiate între Anglia, Colceag și Denikin.

Anglia a pertractat cu exregele Ungariei.

Berlin 5. *Ziarul »Localanzeiger« publică un articol senzațional, făcând descoperirea, că Anglia, prin plenipotențiarul său din Elveția, a tratat serios cu împăratul Carol, în chestiunea restabilirii armatei personale dintre Austria și Ungaria. Aceasta știre este azi comentată cu mult interes de toată presa germană. Opinia publică este de părere, că guvernul german are datoris, să protesteze în contra acestor uneltiri engleze, care are celor mai esențiale interese germane.*

Aliați și Basarabia.

București, 5. — *Generalul englez Grualew, din ordinul conferinței de pace va vizita în curând Basarabia.*

În jurul unei telegrame a conferinței de pace.

București, 5. — *Ziarele franceze au publicat textul notei consiliului suprem interaliat, trimisă guvernului din București. Se pare că această telegramă a fost revocată de Consiliul suprem, deoarece nici guvernul, nici legațiunile aliante, nu au primit telegrama și nici nu au vre-o știre despre o asemenea notă.*

Kievul ocupat de Petliura.

București 5. *Comunicatul oficial ucrainean, anunță căderea orașului Kiev. Kievul după o rezistență energică de două luni și jumătate, fiind de-atunci complet încunjurat de armatele albe, după sângeroase lupte a trebuit să cedeze în fața armatei lui Petliura.*

Eri noaptea armatele generalului au întrat prin 14 puncte în oraș, făcând prizonieri 35.000 soldați bolșevici.

În oraș s'au aflat imense depozite de munițiuni și armamente în starea cea mai bună. Obuzele erau încărcate în vagoane. Cavaleria ucraineană urmărește resturi din armata bolșevistă resfirată.

Între prizonieri s'au aflat regimente întregi de foști prizonieri unguri, cari s'au înrolat în armata lui Lenin.

Lupta muntenegrului pentru independență.

Roma 5. *Răscoală muntenegrenilor, de parte de a se potoli se întinde. Trupele sârbești trimise în mare grabă spre Scutari, sunt de două zile în luptă sângeroasă cu muntenegrenii.*

După știri din Antivari sosite prin Roma, trupele sârbești au fost silită eri seară să se retragă după ce au lăsat pe câmpul de luptă mulți morți și răniți.

Un nou stat în Balcani.

Paris, 5. — *D. Clemenceau a primit ieri în audiență extraordinară pe d. Venizelos, ministrul Greciei la Paris și i-a comunicat noua propunere a Americii de nord, în chestiunea Traciei. America propune, să se formeze între marea egeică și frontierele bulgare dela 1913, un stat nou cu capitala Dedeagaci, asigurând Bulgariei drum liber la mare prin C. F. ale noului stat.*

Venizelos a declarat dlui Clemenceau, că aceeași propunere a statelor din nordul Americii nu se poate accepta, deoarece Grecia are drepturi istorice și etnografice încontestabile asupra Traciei întregi.

Bolșevismul din Turcia.

Constantinopol, 5. — *După ultimile știri sosite din Asia mică, trupele lui Kemal Mustafa pașa și Enver pașa, au cucerit noi teritorii spre răsărit și nord.*

Armatele revoluționare măcelăresc pretutindeni populațiunea creștină, mai ales pe cea greacă și americană.

Trupele guvernului din Constantinopol, alături de trupele antantei sosite acolo, au luat frontul în așteptarea atacului trupelor lui Kemal. Acest atac se așteaptă în câteva zile.

Germania și acordul dintre marile puteri.

București 5. *Anglia, Franța și Italia au obligat Germania la un acord, în înțelesul căruia aceasta nu va putea să se aprovizioneze cu materii brute și cu fabricate decât din aceste țări.*

Publicăm această știre cu rezerva cuvenită.

„ARĂDANA“
societate comercială și industrială.

A V I Z.

Aducem la cunoștința On. comercianți din jur cari sunt acționari la noi că se pot face deja prenotări pentru zahăr alb în cristale care va sosi încurând și-l vom distribui în mare cu K 28 per kg. ab magazinul nostru din Arad piața Boros Beni.

Totodată se fac prenotări pentru sodă caustică și în cristale, sticlă de geamuri și spirit de oțet. A 424

Dela subrevizoratul școlar din Brad, jud. Hunedoara.

Nr. 106/919.

ÎNSCRIERILE

la școala civilă de stat pentru fete din Brad se vor face dela 4—20 Septembrie a. c. n. în cancelaria subrevizoratului școlar.

Deocamdată vor fi înscrise elevele pentru cl. I—II. Elevele pentru cl. III—IV sunt ținute numai să se prezinte pentru prenotare. Limba de propunere va fi cea română.

La înscriere elevele se vor prezenta cu părinții lor sau cu locuitorii acestora și vor aduce cu sine următoarele documente: extras de botez, atestatul clasei premergătoare, iar celea din cl. I. și certificatul de revaccinare.

Taxa de înscriere și didactru deocamdată e 100 cor., care se plătește cu ocaziunea înscrierii. Dacă taxa amintită se va stabili mai redusă restul să năpoează. Ru 411—5

„Arădana“ societate comercială și industrială pe acțiuni, Arad.

PROSPECT

Pe baza hotărârei adunării generale de constituire ținută în 31 August a. c. capitalul societății noastre se urcă dela K 5,000.000 la K 8,000.000 despre ceace se face nouă emisie de acțiuni pe lângă următoarele condițiuni:

Se emit 6000 buc. acții cu valoarea nominală de K 500— per bucată.

Din valoarea nominală a fiecărei acțiuni se plătește la iscălire minimum 30% plus 30 cor. spese de fondare, iar restul de 70% se va plăti în rate egale la 1 Novembre și 31 Decembrie anul curent.

Terminul până când se primesc subscrieri de acțiuni este 15 Octombrie a. c.

Acțiunile se pot subscrie în Arad, la cassa institutului nostru, precum și la institutul „Victoria“ Arad, în județ la toate filialele sale precum și la institutul „Codrul“ Buteni, „Crișana“ Brad și filialele sale Guralonț și Halmagiu, la „Mureșanul“ Maria-Radna, „Lipovana“ Lipova, „Nădlăcana“ Nădlac, „Albina“ Sibiu precum și la sucursalele sale Brașov, Lugoj, Târgu-Mureș și Mediaș, la „Bihoreana“ Oradea-Mare, la „Timișiana“ Timișoara, și la „Ardeleana“ Orăștie. Prospectele sunt a se remite institutului nostru la 15 Octombrie. Arad, la 31 August 1919.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Eugen Costina, Maxim I. Vulcu,
președinte. vice președinte.

M E M B R I I:

Vasile Goldiș, Dr. Mihai Marcuș, Teodor Stan, Aurel Dimitrescu, Ioan Chera, Dr. Iustin Marșieu, Cornel Lazar, Iustin Olariu, Augustin Butar, Dr. Eugen Barbul, Dr. Moroianu, Dr. Teodor Pap. No A 423

Hârtie de împachetat SUPERIOR albă de vânzare în mic și mare la firma: „HERMES“, întreprindere de comisiuni, ARAD. str. Luther nr. 1. He 385

A V I Z.

Se aduce la cunoștință Onoratului public, că s'a înființat în localitate Reg. 109 infanterie cu reședința în Arad.

Sunt rugați toți acei cari au făcut parte din muzici militare sau muzicanți cari au fost, sau sunt în alte fanfare și doresc a intra în muzici militare, a se prezenta la cercul de recrutare Arad, (în localul fostului Ergänzungsbezirkskmdo în cetate) în fiecare zi între orele 10—12 înaintea mesei, pentru contractarea condițiilor — Tot astfel sunt rugați a se prezenta șefii de muzici (capelmeisteri) calificați, cari să organizeze aceste muzici

Comandantul Reg. 109 inf.
Lt. colonel Călinescu.

C 417

PROSPECT.

Sub numirea „Corvineana“ se înființează în Deva, centrul județului Hunedoara, o societate anonimă pe acțiuni, cu un capital social de 250.000 lei. Acțiunile vor fi de câte 250 lei și vor fi nominative putând fi transferate cu aprobarea Consiliului de administrație.

Sediul societății este Deva. Durata societății este nelimitată. Societatea are ca scop: înființarea unei tipografii și librării în orașul Deva.

Societatea va fi condusă de un consiliu de administrație, numărul membrilor căruia îl va stabili adunarea de constituire.

Fondatorii își reserva dreptul să-și numească pentru primul period de 3 ani consiliul de administrație. Asemenea cenzorii vor fi numiți pentru primul an de către membrii fondatori.

Subscriptionile se primesc cu începere dela 10 Sept. 1919 până la 20 Sept. 1919 la băncile „Decebal“ Deva, „Ardeleana“ Orăștie, „Grănițelul“ Dobro, „Crișana“ Brad, „Hațegana“ Hațeg filială „Ardeleana“ Petroșeni și „Progresul“ Ilia.

La subscriere se varsă 30% din capitalul subscris și câte 5 lei de fiecare acțiune ca cheltueli de fondare.

Restul de 70% se varsă în timpul fixat de consiliul de administrație.

Subscriitorii prin faptul subscrierii recunosc opozabilelor fără nici o rezervă dispozițiunile statutelor și actul constitutiv. Fondatorii își reserva dreptul de a închide subscripția și înainte de termenul fixat dacă vor crede de necesar, precum și dreptul de a face repartiziia acțiunilor subscrise în caz, când suma subscrisă va depăși capitalul de 250.000 lei.

Deva, la 1 Septembrie 1919.

MEMBRI FONDATORI:

Vasile Janza, subprefect. Dr. Nicolae Moț, medic. Dr. Ion Dobre, protopop tract. Deva. Dr. Eugen Tatar, juriscons. jud. avocat. Dr. Petru Groza, avocat. Dr. Valer Pocol, primarul orașului Deva. Dr. Victor Veltan, dir. financiar. Valer Candrea, pres. sedr. orf. Nicolae Duma, preot. gr. or rom. Dr. Simion Câmpean, primpretorul plasii Deva. Co 413—3

Vie de vânzare.

În comuna Covășinți podgoria Aradului se aیلă de vânzare o vie domnească de prima calitate 7 jugăre catastrale cu rod cu tot care va fi cca 150 hcl vin, vilă cu etaj cu 7 chilii, aranjament și verandă mare.

Pivniță separată, 250 hcl buți bune, preșuri mașină de zdrobit struguri și toate recvizitele necesare.

Via e situată pe deal în fața soarelui și e unul dintre cele mai frumoase locuri de vilegiatură.

Tot acolo se poate prelua și 100 hcl vin prima calitate din anul trecut.

Toate aceste le vând cu un preț foarte ieftin. Adresa se capătă dela administrația acestei foi. Vu 419—5

Țiglă de vânzare.

Trimit țiglă mare și mică de Bohus și Lugoj cl. I. cu vagonul la orice gară cu preț ieftin.

TEODOR VULPE

depozit de țiglă, lemne de edificat și scânduri. ORĂȘTIE. Vu 419—12

S'a deschis în palatul Bohus „SALONUL DE COAFURĂ“ a lui Székely atelier special de frizat pentru dame.

aranjat de nou cu totul cu comoditate modernă. Ondulațiuni escelente. Manicură pentru domni și dame. Salon special pentru colorarea părului damelor. Pentru cerințele igienice salon separat pentru îngrijirea feței. Materii speciale pentru îngrijirea feței, mânilor și a părului. Lucrări moderne de păr în toate colorile. Puteri auxiliare de prima forță. Depozit permanent de parfumuri și ornamente pentru păr. Telefon 981. A 415

CURELE ORIGINALE

pentru mașini de tot felul de sortiment se află la

FRĂȚII BURZA, ARAD.

Bu 388—5

SE CAUTĂ GUVERNANTE

pentru internatul de fete din Arad. Reflectantele să aibă cel puțin 4 clase civ., sunt preferite cari au un curs oarecare. Terminul de prezentare între 15—30 Septembrie la internat str. Teleky 27—28. Bo 388

Un candidat de avocat și un scrietor advocațional

află aplicare momentană în biroul subscrisului avocat

Dr. Iustin Petrușiu

Pe 404

jurisconsult județean Arad

IOSIF BODNAR

ARAD, STR. WEITZER NO 11. :: TELEFON 11-4

Cumpără, vinde și reparază

MAȘINI DE SCRIS

Articli de stabilimente: Panglică, hârtii Carbeau, furi stencyle, hârtii de birou și blocuri register de Cassă etc. la orice cantitate. :: Atelier de reparații cu instalație electrică. :: Primiște lucrări de Dactilografie și reproduceri. Bo 387-3

A V I Z.

Comisariatul guvernial de alimentare a județelor Timiș, Torontal și Cianad caută de urgență

mai mulți controlori

abili pentru adunatul de cereale.

Condițiuni: să fie români cu pregătiri potrivite și referințe bune, cinstiți și muncitori.

Asemenea se caută o domnișoară care să știe scrie la mașină.

Vor fi foarte bine remunerați.

Reflectanții cu documente și recomandări să se prezinte la Biroul Comisariatului, din Timișoara str. Sârbească No 5 Etagiul II.

Timișoara, 2 Sept. 1919.

Gh. Iovin

Io 414—5

comisar guv. de alim.